

Naupactus xanthographus

EPPO-code: NAUPXA

South American fruit tree weevil, grapevine weevil

Naupactus leucoloma

EPPO-code: GRAGLE

White-fringed weevil

Type organismen: Insect (kever)
Aanwezig in Nederland: Nee
EU-status: Quarantaine-organismen

Herkennen en waarnemen

Symptomen

- Ronde inkepingen in de bladeren
- Verminderde groei
- Slappe bladeren
- Vergeelde bladranden
- Vraatschade aan dikkere wortels
- Afwezigheid van kleinere wortels
- Gat en van circa 5 mm doorsnede in de grond waar de kevers uit zijn gekropen.

Vraatschade door de kever op *Juglans*. © Renato Ripa (BIOCEA Ltda), EPPO

Uitvlieggaten in de grond. © Renato Ripa (BIOCEA Ltda), EPPO

Beschrijving

- Ei** Geel, ovaal en ca. 1 mm lang. Vaak in clusters van 10-60 eieren tegen elkaar aan geplakt.
- Larve** Pootloos, wit met een bruine kop. Jong 1,5 mm groot, volgroeid tot 2 cm groot.
- Pop** cremewit tot gelig; bruin vlak voor het uitkomen. 1-1,5 cm lang; soms tot 2 cm.
De vleugels, poten en antennes liggen los tegen het lijf; bij bijvoorbeeld poppen van motten zijn deze met het lijf vergroeid.
- Kever** 1 – 1,6 cm lang; bruin of grijsbruin met lichte lengtestrepen: bij *Naupactus xanthographus* op de rug, bij *Naupactus leucoloma* op de zijkant. Deze strepen kunnen bij het ouder worden verdwijnen. De dekschilden zijn vergroeid: de kevers kunnen niet vliegen.

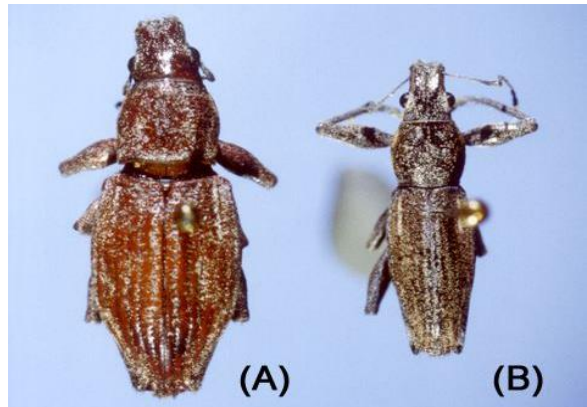
Ei-cluster van *Naupactus xanthographus* met gaten waar de larven uit zijn gekomen.
© Renato Ripa (BIOCEA Ltda), EPPO

Jonge larve van *Naupactus xanthographus*. © Renato Ripa (BIOCEA Ltda), EPPO

Pop van *Naupactus xanthographus*. © Renato Ripa (BIOCEA Ltda), EPPO

Vrouwtje (A) en mannetje (B) van *Naupactus xanthographus*. © Agric. Canada/Canadian Food Inspection Agency

Vrouwtje van *Naupactus xanthographus*. © Renato Ripa (BIOCEA Ltda), EPPO.

Mannetje van *Naupactus xanthographus*. © Renato Ripa (BIOCEA Ltda), EPPO.

Kever van *Naupactus leucoloma* (bovenzijde).
© Natasha Wright, Braman Termite & Pest Elimination, Bugwood.

Kever van *Naupactus leucoloma* (zijkant).
© Natasha Wright, Braman Termite & Pest Elimination, Bugwood.

Wanneer en hoe waar te nemen

De eieren worden in de zomer en herfst gelegd in het bovenste deel van de plant, bijvoorbeeld in scheuren van de bast of op takken die uit de zon hangen. Na ruim een maand komen de eieren uit, waarna de larven zich laten vallen en gedurende de winter en het voorjaar op 20-60 cm diepte in de grond op de wortels leven.

In het voorjaar en zomer komen de kevers uit de grond en eten van de bladeren en knoppen. Ze zijn actief vanaf 15°C maar vooral bij temperaturen boven de 25°C. Het grootste deel van het jaar zitten deze *Naupactus*-soorten dus onder de grond.

De kevers kunnen niet vliegen en kunnen met vangbekers in de grond worden gevangen.

N.B. Op recent geïmporteerde planten uit het zuidelijk halfrond kunnen de stadia juist op andere momenten aanwezig zijn, omdat de seizoenen daar omgekeerd zijn aan die in Europa.

Soorten die erop lijken

Als de gelige/wittige strepen op het lijf verdwenen of onduidelijk zijn, zijn deze *Naupactus*-soorten moeilijk te onderscheiden van enkele inheemse soorten, zoals de lapsnuitkevers (*Otiorhynchus*-soorten). *Naupactus xanthographus* heeft echter een meer langgerekt achterlijf met een rechte achterkant; het achterlichaam van *Otiorhynchus* is vrij rond en wat puntig aan het uiteinde.

De larven en poppen kunnen alleen door experts van andere keversoorten uit deze groep worden onderscheiden.

De larven van kevers zijn wel te onderscheiden van rupsen doordat rupsen 3 paar echte pootjes hebben en meerdere paren (soms heel korte) buikpoten met haakjes. De poppen zijn te onderscheiden van vlinderpoppen doordat bij kevers de poten, antennen etc. los tegen het lijf liggen; bij vlinderpoppen zijn deze vergroeid met het lijf.

Groefde lapsnuitkever (*Otiorhynchus sulcatus*). © Pest and Diseases Image Library, Bugwood.

Naupactus xanthographus. © Pest and Diseases Image Library, Bugwood.

Rups met 3 paar korte pootjes (pijltjes) en korte buikpootjes met haakjes (omcirkeld).
© Ruben Meert.

Vlinderpop. © Gyorgy Csoka, Hungary Forest Research Institute, Bugwood.

Waardplanten en verspreiding

Waardplanten

Beide soorten hebben zeer veel waardplanten. *Naupactus xanthographus* heeft daarbij een voorkeur voor houtige gewassen zoals Actinidia, Citrus, Juglans, Malus, Prunus, Pyrus, Vitis en Vaccinium; schade is ook bekend van alfalfa en soja. *Naupactus leucoloma* heeft als belangrijke waardplanten o.a. aardbei, bonen, kool, ui, aardappel en zoete aardappel. Klik [hier](#) voor een actueel overzicht van de waardplanten van *Naupactus xanthographus* en [hier](#) voor *Naupactus leucoloma*. Houd er rekening mee dat er mogelijk nog andere waardplanten zijn.

Landen waar aanwezig

Naupactus xanthographus is bekend uit de meest zuidelijke landen van Zuid-Amerika; *Naupactus leucoloma* komt her en der verspreid over de wereld voor. Klik [hier](#) voor een actueel overzicht waar *Naupactus xanthographus* voorkomt en [hier](#) voor *Naupactus leucoloma*. Houd er rekening mee, dat ze mogelijk ook nog in andere landen voorkomt.

Wat te doen?

Melden bij (vermoeden van) vondst

Deze organismen hebben de quarantaine status of er gelden noodmaatregelen voor. Neem direct contact op met uw keuringsdienst of de NVWA indien u een besmetting met een van deze organismen vermoedt. U mag geen plantenpaspoort afgeven, en geen handelingen doen of een bestrijding uitvoeren op betreffende planten totdat uw keuringsdienst of de NVWA uitsluitsel geeft.

Voorkomen van verdere verspreiding en bestrijding

Probeer mogelijk besmette planten fysiek gescheiden te houden van andere planten maar zonder deze te verplaatsen, en neem direct contact op met uw keuringsdienst of de NVWA.

Meer informatie

Meer informatie kunt u vinden op:

- [EPPO datasheet](#)
- [CABI datasheet](#) (voor extra foto's)

Opmerkingen/aanvullingen

Heeft u een vraag, opmerking of aanvulling over deze informatie, stuur deze dan naar het [Klantcontactcentrum van de NVWA](#).